ULKOMINISTERIÖ LAUSUNTO PC0TQ3U0-1

POL-10 21.02.2022

Eduskunnan
hallintovaliokunnalle

Viite
Kirjallinen lausunto, hallintovaliokunnalle 23.2.2022 kokoukseen

Asia
U 5/2022 ; liikenteenharjoittajien vastaiset toimenpiteet

U 5/2022 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan unionin alueelle suuntautuvan laittoman maahantulon yhteydessä ihmiskauppaa tai maahanmuuttajien salakuljetusta helpottavien tai harjoittavien liikenteenharjoittajien vastaisista toimenpiteistä

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt ulkoministeriöltä asiantuntijalausuntoa otsikkoasiasta.

Ulkoministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa:

Ulkoministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua ja yhtyy valtioneuvoston kantaan.

Hybridivaikuttaminen ei ole uusi ilmiö, mutta sen voimakkuus ja monimuotoistuminen tekevät ilmiöstä aiempaa haastavamman. Hybridiuhille tai -vaikuttamiselle ei ole myöskään olemassa yhtä, yleisesti hyväksyttyä määritelmää. Kyse on määritelmästä riippumatta ei-toivotusta tai pahantahtoisesta ulkoisesta vaikuttamisesta, jonka tavoitteena on saavuttaa tavanomaisia ja epätavanomaisia keinoja yhdistelemällä. Hybridivaikuttamisen keinoiksi mielletään yleisesti mm. tiedonvälitykseen puuttuminen ja informaatiovaikuttaminen, vaalivaikuttaminen, taloudellisen vaikutusvallan kasvattaminen esim. infrastruktuurihankkeiden kautta sekä kyberoperaatiot. Viime aikoina myös muuttoliike. Hybridiuhkiin on vastattu kansallisesti lainsäädännöllisin toimin, mm. tiedustelu-, aluevalvonta- ja kiinteistönomistuslainsäädäntöä uudistamalla.

Hybridiuhkien luoneen vuoksi valtioiden välinen yhteistyö on keskeistä uhkien torjunnassa. Siksi Suomi edistää aktiivisesti EU-yhteistyötä hybridiuhkien torjumiseksi. Hybridiuhkien torjunta oli yksi Suomen EU-puheenjohtajuuskauden 2019 prioriteeteista. EU on aktivoitunut hybridiuhkien torjunnassa viime aikoina. Hyvänä esimerkkinä Strateginen kompassi ja sen hybridivaikuttamisen vastai-

seen työhön kehitettävä välineistö. Ministeriö katsoo, että pitkäjänteistä horisontaalista työtä sen eteen, että EU:ssa vahvistetaan valmiuksia vastata hybridiuhkiin.

Toimijoiden, jotka edistävät ihmiskauppaa tai siirtolaisten salakuljetusta Euroopan unionin alueelle, toimintaa tulee voida estää tai rajoittaa tarpeellisilla ja mutta myös oikeasuhteisilla toimilla. Kyseessä olevan liikenteenharjoittajia koskevan esitysten osalta on syytä todeta, että liikenneyhteydet kolmansiin maihin perustuvat usein kahdenvälisiin tai monenvälisiin kansainvälisiin sopimuksiin tai lupajärjestelyihin. Näissä voi vastavuoroisuudella on suuri merkitys. Suomen suhdetta muihin valtioihin tulee tarkastella kokonaisuutena.

EU:n lisäksi yhteistyötä tehdään myös muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa ja kahdenvälisesti. Osallistumme lisäksi Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskuksen (Hybrid CoE) toimintaan. Osaamiskeskus on osallistujamaidensa johtama monikansallinen organisaatio, jonka tavoitteena on kehittää osallistujamaiden suorituskykyjä, valmiuksia hybridiuhkiin vastaamiseksi sekä kriisinkestokykyä ja lisätä ymmärrystä hybridiuhista ja yhteiskuntien haavoittuvuuksista mm. tutkimuksen, analyysin, koulutuksen ja harjoitusten keinoin.

Liitteet -

Erillinen sivu elektronisen version käsittelyyn:

UM POL-10 Liisa Talonpoika

Asiasanat	EU, YUTP, HYBRIDI
Hoitaa	**POL-10**
Hoitaa UE	
Koordinoi	
Tiedoksi	POL-01; POL-02

Laatija jakanut